

SURINAAMSCH

COURANT

Van Donderdag den

30sten Junij.

S U R I N A M E.

Algemeene Secretarij.

Den 29 Junij 1831.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen, van den 27 dezer, No. 650/593, is de Heer Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, gecommitteerd en benoemd tot permanenten President van het Collegium Medicum alhier.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 29 Junij 1831.

De Heeren D. COENDERS, benoemd zijnde tot Vaandrig in de divisie *Beneden Commewijne*, en H. REEDEKER, tot Vaandrig in de divisie *Boven Cottica en Perika*, hebben den Eed, voor hunne betrekking bepaald, in handen van den Heer Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 29 Junij 1831.

Azoo MARIA van J. F. BECKER, zich bij requeste aan den Hoogen Raad der Nederlandsche W. I. Bezittingen heeft geadresseerd, met verzoek om te worden benoemd tot Straatvoogdes over de Slavin ANJUBA, weleer aangekomen hebbende nu wijle de vrije JONA van KETIE van PRINCES van DINISIE.

Zoo is het, dat de Hooge Raad goedgevonden heeft, alvorens op dit verzoek te disponeren, op te roepen al de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen veertien dagen na de dagtekening dezer, hunne schriftelijke oppositie ter Algemeene Secretarij in te dienen; zullende bij gebreke van dien, na dat gemelde termijn zal zijn verstreken, door den Hoogen Raad zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

L A N D B O U W.

PARAMARIBO, 29 Junij. De berigten welke men uit onderscheidene divisien en districten dezer Kolonie, betrekkelijk den Staat van Landbouw ontvangt zijn, waarlijk betreunswaardig, en doen de toekomst zorgelijk te gemoet zien, de oorzaak van den algemeen verachterden staat dezer hoofdtak van nijverheid en industrie, moet voorzeker eeniglijk, en alleen aan de veelvuldige stort- en slagregens, welke bij voortduring vallen, worden toegeschreven. — Wat de oorzaak dier ongewone zware regens zelve is, zullen wij niet trachten te onderzoeken, als zijnde boven de vermogens van onze kortzigtige stervelingen verheven, en daar dus alle navorschingen dienaangaande slechts onzekerheden zijn en blijven, zullen wij ons niet wagen in te dringen in de verborgenheden van den Alwijzen Bestierder.

De bovenlandsche plantaadjen dezer Kolonie hebben door den hoogen stand, en de niet noemenswaardige daling van het rivier-water een geruimen tijd niet kunnen malen, de plantaadjes van het lagere gedeelte aan de beneden rivieren dezer Kolonie, hebben door zamenloop van hoog boven water, en hooge springvloeden voor dijkbreuken, en overstrooming bloot gestaan en veel geleden, door dien veele in eene staat van overstrooming voor korteren, of langeren tijd hebben moeten deelen, terwijl anderen de geheele slavenmagt hebben moeten bezigen,

om hunne dammen en waterkeringen te verhogen, terwijl sommige plantaadjen een à twee weken onder water hebben gestaan, zonder dat men op dezelve eenig de minste veldarbeid heeft kunnen verrigten, de aandrang van water was zoo groot dat men op onderscheidene waterwerken met opente loos, en inheemsluizen, de maling zoo goed en kwaad men konde voortzette.

Ten gevolge dit hooge water zijn er eene menigte jonge rietplanten, en pas afgekapt stoeien vernield of verrot, terwijl de sterke regens alle humus, en geleijachtige vetheid van en uit den grond gewasschen en weggespoeld hebben, latende eene stijve, pappige en koude grond over, welke later eene korst zette en voor alle lucht en warmte stof gesloten, een treurig dor aanzien had, op welke zich echter het spichtige wied *kamra winje*, en *adroe* (soorten van viesachtig raagras) ongemeen sterk vermenigvuldigde, als wordende de vegetatie van dit plantewas door overvloed van water bij het verkwijnen van andere planten ongemeen sterk bevorderd.

Niet alleen zal men in een volgende suiker-oogst eene veel grootere oppervlakte riet voor hetzelfde getal panden suiker behoeven, maar ook de kwaliteit zal aanmerkelijk minder in waarde zijn, en vind men de vooruitzichten slecht ten aanzien der suiker cultuur, niet minder bedroevende is de staat waarin de koffijbomen verkeren, als zijnde een groot gedeelte derzelven door het vele water in een kwijnende staat gebragt, waarvan de meesten onherstelbaar verloren zijn.

Ook de katoenbomen hebben een ongunstig aanzien, terwijl de opbrengsten van *cacao*, en *indigo* te gering zijn, om iets noemenswaardigs op de groote schaal der hoofdproducten van uitvoer te kunnen vergoeden.

Wat de bananneboomen betreft, ook deze hebben ongemeen veel geleden, zoo dat ten gevolge der onophoudelijke regens, vele plantaadjen gebrek en de meeste schaarsheid aan kost gevoelen, sedert 10 à 12 maanden heeft er ten opzichte dezer onmisbare vrucht, het ware manna van Suriname, zoo liet als in andere West-Indische Koloniën een buitengewoon natuurverschijnsel plaats gevonden, en wel door een soort van pest-ziekte, gene groote sterfte onder de bananneboomen, in de Kolonie schijnt dit zoo erg te zijn dat dezelve in het geheel niet meer willen aarden, waarvan men, ondanks de uitnodiging door het Koloniaal Gouvernement gedaan, evenmin de reden als het middel van redres opgeven kan; zoo dat men de banannen dagelijks van *Neder-Nickerie* voor zoo veel men daar kan afstaan, aanhaald. — Dit zelfde vind plaats op het Britsche eiland *Barbados*, zoo dat den 16 dezer, met de schoener *Lady Ward* kapitein J. FAULKNER, 1000 bossen van hier naar derwaarts zijn uitgevoerd, en het is ook in dit opzigt dat men de toekomst voor deze Kolonie angstig te gemoet ziet, als zijnde de banannen voor negentiende gedeelte bijna het uitsluitend voedsel voor de ingezetenen dezer Kolonie.

Niet alleen door het verlaten van eene menigte Koffij-plantaadjen welke van hun overvloed van kost de stad *Paramaribo*, en de groote suiker effecten in deze onontbeerlijke behoefte voorzagen, zullen in het vervolg (als zijnde de slaven naar elders getransporteerd) dit voedsel-product niet meer kunnen afvoeren, — maar ook de banannebomen bevinden zich door de zware regens genoegzaam alle in eene zeer kwijnende staat; zelfs zijn er ten gevolge der sterke regens aan de boorden van de rivieren beneden *Suriname* en beneden *Commewijne* eene menigte *parwa*- en *mangrove*-boomen bezwaken; — wil nu daarenboven het ongeluk dat deze verwoestende regens door zware droogte, en sterke zonne hitte plotseling afgewisseld worden, terwijl de bomen en planten uit het geheele planten-rijk tot aan de top vol sappen zijn; met welke verpestende dampen zal deze zwamprijke Kolonie dan niet door het verzuurde koolstof vervuld worden?

Dan wij zien reikhalzende naar nadere berigten (en God! geve meer geruststellende) uit de buiten districten te gemoet.

Door de mededeeling van dit oppervlakkig berigt, hebben wij geenzins ten doel, de gemoederen meer en meer te verontrusten, maar wel in het bijzondere om de onnadenkenden opmerkzaam te maken, dat de vermindering van producten, welke men in deze Kolonie, voor een volgend jaar te gemoet ziet, niet aan de directie, maar aan buitenwerkende oorzaken moet worden toegeschreven, — dat men dus geene onvoorcoombare rampspoeden, met on dankbaarheid vermeerdere.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, het Schip *L'Auguste*, Kapt. J. J. RENKES, van Amsterdam; Passagier: de WelEd. Heer J. B. L. TEN BERN WENTHOLT.

UITGEKLAARD.

Den 25sten, het Schip *Suriname*, Kapt. L. J. LUYTJES, naar Amsterdam; lading: 273 vaten Suiker, 4 balen heele- en 23 dito gebr. Koffij, 32 balen schoone- en 2 dito vuile Katoen.

Den 28sten, de Engelsche Schoener *George Canning*, Kapt. THA. GREEN, naar Demerary.

Den 1sten Mei II, is te TEXEL gearriveerd: het Schip *Godafrida*, Kapt. A. HANSEN; van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

N E D E R L A N D E N.

HERTOGENBOSCH, 3 Mei. In een bijzonderen brief van de prussische grenzen, van den 1sten dezer, leest men onder andere het volgende:

De gewezene belgische generaal, van der Smissen, is slechts een paar dagen in Aken gebleven, en heeft die stad even zoo in stilte verlaten, als hij in dezelve was aangekomen.

Hoe het in België met de openbare orde, de gehoorzaamheid aan de wetten en overheden en met den eerbied voor der burgeren eigendom gesteld is, blijkt wederom uit hetgeen dezer dagen te Namen met het zoogenaamde *helsche* legioen is voorgevallen; de burgerlijke overheid is aldaar met de militaire gezagvoerders in openlijken strijd, ter zake van het huisvesten der manschappen van genoemde bende; de soldaten zijn met geweld bij de goeude burgers in huis gedrongen, en hadden hunne geweren geladen, ten einde zich te verzetten tegen de geregelde krijgsmagt, welke mede met geladene geweren en brandende lonten bij het geschut gereed stond, om den toomeloozen hoop in ontzag te houden. Daar men elk oogenblik een bloedigen strijd te gemoet zag, hebben verscheidene ingezetenen de stad verlaten; in onzen omtrek zijn eenigen dier vlugtelingen aangekomen.

De ontevredenheid neemt in België met iederen dag toe. De landlieden klagen overluid, dat men hen met de droombeelden der roemrijke omwenteling bedrogen heeft; dat zij niet alleen niets van die voordeelen bespeuren, met welke men hen geveid had, maar bovendien te voren nooit gekende lasten te dragen hebben, enz. Zij verkeerden in den waan, dat de hun voorgespiegelde vrijheid bestond in eenen volkomenen vrijdom van belastingen!

Het schijnt, dat de duitsche bondstroepen nog niet spoedig marschvaardig zullen zijn; ten minste in Carlsruhe wordt nog geschut gegoten, hetwelk, naar men wil verzekeren, voor de bezetting van Luxemburg bestemd is; in de geschutgieterij aldaar wordt dag en nacht doorgewerkt. De troepen moeten, zoomen zegt, tegen het einde dezer maand bij Mainz, Coblenz en Keulen over den Rijn gaan.

De veldvruchten staan zoo voordeelig, als men zich hiervan geen voorbeeld kan herinneren.

HAARLEM, 3 Mei. Volgens de belgische berigten, bevonden de commissarissen, welke naar Londen gezonden zijn, om met prins *Leopold* over het aannemen van de belgische kroon te onderhandelen, zich den 29sten nog in genoemde hoofdstad; doch was de abt de *Foere*, om bijzondere aangelegenheden, te Brugge aangekomen.

Het zoogenaamde *helsche* bataillon is den 27sten te Namen aangekomen, en heeft aldaar volkomen beantwoord aan de ongunstige meening, welke men van hetzelfde

had opgevat. De caserne was in gereedheid gebragt, om hetzelfde te ontvangen, doch de manschappen hebben niet gerust voor dat zij bij de burgers ingekwartierd waren. De stedelijke regering zoowel als de ingezetenen hebben alle pogingen aangewend om dit te verhoeden, doch de generaal Goethals is niet bij magte geweest, om de krijgslieden aan de gegeven bevelen te doen gehoorzamen. De stad had het aanzien van eene door vijandelijke troepen bezette plaats. Eene deputatie van het stedelijk bestuur is dadelijk naar Brussel vertrokken, om zich over het voorgevalene ernstig te beklagen, en te protesteerden tegen de militaire dwingelandij (gelijk de stedelijke raad zich in het deswegens opgemaakt besluit uitdrukt), aan welke men zich, in weerwil van de bestaande verordeningen en de stellige tegeukantingen van het stedelijk bestuur heeft schuldig gemaakt.

Ook te Mechelen is den 26sten de vrijheidsboom niet veel plogtigheid geplant. De nationale associatie heeft, volgens gewoonte bij deze gelegenheid wederom den toon gegeven.

In Brussel en Gend zijn wederom heimelijke geschriften verspreid, ter bevordering van eene omkeering van den tegenwoordigen staat van zaken in België.

(Haarl. Courant.)

FRANKRIJK.

Paris, 28 April. Het ministerieel bevelendblad behelst heden een uitvoertig betoog over de aangelegenheid van het groot-hertogdom Luxemburg, strekkende, om aan te toonen, dat het duitsch verbond er zeer weinig belang bij heeft, om de regten van Z. M. den Koning der Nederlanden op dat gewest, gewapenderhand, te handhaven; — dat Luxemburg ook voor de Nederlanden van weinig gewigt is, en dat het de zaak van Frankrijk is, te zorgen, dat het gewest niet aan de duitsche Rijn-provincien getrokken worde, hetgeen het gevolg zoude kunnen zijn van eene militaire bezetting door de bonds-troepen.

In dit betoog wordt van het bedanken van prins Leopold voor de belgische kroon, gesproken als van eene stellige en bekende zaak; en voorts in het voorbijgaan gewag gemaakt van een protocol, hetwelk den 17den dezer te Londen zoude geteekend zijn, en waarbij (gelijk genoemd blad te kermich geeft) Staat-Vlaanderen aan de Belgen zoude worden afgestaan, onder voorwaarde, dat de aangelegenheid van Luxemburg ten einde gebragt werd (sera vidée). [Deze laatste onbepaalde uitdrukking zoude, volgens een ander fransch dagblad, moeten beteekenen: „indien de Belgen van hante aanspraak of regten op Luxemburg afzagen.“] — Op de wijze echter, waarop verder in den loop van het betoog gesproken wordt van dat bedanken van prins Leopold voor de belgische kroon, zoude men moeten opmaken, dat hij in zoo verre het aanbod der belgische commissarissen niet heeft aangenomen, dat hij hun geantwoord heeft, zich niet bepaaldelijk over de zaak te kunnen uitlaten, voor dat België, ondersteund wordende door de goedkeuring der vijf mogendheden, zich aan hem kwam aanbieden. Voorts wordt te kennen gegeven, dat die weigering van prins Leopold voornamelijk gegrond is geweest op de bedenking, dat hij geen aanspraak behoorde te geven aan het duitsch-verbond, noch aan de Nassau's.

Het dagblad zegt niet te weten, of de Belgen die bepaling van het bedoelde protocol zullen goedkeuren, maar dat in ieder geval Frankrijk reden zoude hebben, om zich te beklagen, vooral, indien men aandrang op het slechten der brabantische vestingen; hetwelk in een vorig protocol bevolen was.

(Haarl. Courant.)

Paris, 29 April. Uit Madrid wordt den 15den dezer gemeld, dat de rivieren door de aanhoudende regens zeer opgezwollen, en vele velden overstroomd zijn.

(Arnh. Courant.)

D U I T S C H L A N D.

Berlijn, 30 April. De Koningsbergsche Courant behelst de volgende berichten uit Tilsit, van den 22sten April: „Uit het Augustowsche verneemt men, dat de aanvoerders der muitelingen, Puchet en Schon, met hunne benden volkomen geslagen zijn. De generaal Fricken dreef eene afdeeling van 6000 man voor zich uit, die naar Kauen terugtrokken. Bij de rivier de Memel gelukte het aan 4000 man om in de bosschen te vlugten, de overigen werden ingesloten en hadden aan de eene zijde de rivier, en aan den anderen kant de Russische vuurmonden, die met kartetsen den hoop zeer spoedig ter neder schoten. Men geloofst, dat er geen 100 man in het leven zijn gebleven.“

Den 1 Mei. Uit een Russische legerbericht, betrekkelijk de gevechten van den generaal Creutz met den Poolschen generaal Sierawski, op den 17den en 18den April, blijkt, dat de laatstgemelde totaal geslagen is. Van zijn korps zijn 2000 man krijgsgevangen gemaakt, 3 à 4000 geweren en eene menigte bagaasje is op het slagveld gevonden. Volgens zeggen der krijgsgevangenen, kan het gansche verlies der Polen in deze gevechten op 6000 man begroot worden. De generaal Sierawski is gekwetst en heeft zich eerst te Golonb kunnen inschepen.

Deze gevechten zijn bij Sterzeskowice en Wronow voorgevallen.

Het Russische hoofdkwartier is bij voortdurend te Siedole.

Franksfort, 1 Mei. Volgens berichten uit Lemberg, welke men te Weenen heeft ontvangen, zou de Russische generaal Rudiger den 15den door den generaal Dwernecki zijn geslagen geworden, en de Polen bij die gelegenheid tien stukken geschut veroverd hebben. (Dergelijke berichten had men den 25sten ook te Warschau uit Lemberg ontvangen; doch men oordeelde daar, dat delatye nadere bevestiging noodig hadden.) De generaal Dwernecki heeft last gegeven, om in plaats van de Russische beambten, van welken velen naar Brodij zijn gevlugt, in gansch Volhynie Poolsche ambtenaren aan te stellen. Op de grensplaats Radziwitow, een half uur van Brodij, is een Poolsch toekantoor opgericht, welke de regten ten behoeve der Poolsche regering invordert. Men ziet op de gansche Volhynische grenzen de Poolsche adelars opgestoken. De opstand breidt zich in dit gewest meer en meer uit, en de opstandelingen schijnen noch aan wapens, noch aan munitie gebrek te hebben.

Brieven uit Weenen, van den 23sten April, melden nog nader de uitbreiding van den opstand in Volhynie en voegen er bij, dat het korps van den generaal Dwernecki dagelijks versterking aan gewapende manschap ontvangt. Men zeide, dat hij eene afdeeling daarvan noordwaarts wilde zenden, om den opstand in Lithanen te ondersteunen.

Den 23sten is te Weenen een Fransch koerier uit Konstantinopel aangekomen. Men was aldaar wegens de onlusten in Albanie zeer bekommerd, en maakte groote toebereidselen om dezelve te dempen.

(Arnh. Courant.)

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM, Exploiteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 1sten Julij 1831, des morgens den klokke negen uren, ter Kastelenije van het Hof van Civile en Criminele Justitie, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven ROSETTA, FRANS en PRINCESSE; aankomende HENDRINA JACOB

DE VRIJHEID.

Paramaribo den 24 Junij 1831.

De Inspecteur van Bruggen, Straten, Wegen en Waterwerken te Parama-

ribo en deszelfs omtrekken, bij deszelfs Inspectien ontwaard hebbende, dat op veele plaatsen van Paramaribo en de Voorstad Zeelandia de Trens en Waterleidingen, Kokers en Rialen van particuliere Erven in een slechte staat van onderhoud zijn, zoo dat dezelve eene spoedige opdelving en schoonmaking behoeven. — Dat er zich veele Schoeijingen in eene verwaarloosde staat bevinden; en deze en geene Waterleidingen door overtimmering van Huisjes en Schuttingen belemmert zijn, herinnert, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, de Ingezeten dezer Stad, en deszelfs omtrekken aan hunne verplichtingen voorgeschreven onder de Artikelen 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 22, 24, 25, 28, 32 en 33 van de Reglementaire bepalingen voor de Plaatselijke en Landelijke Policie, vervat in de Publicatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade van 19/25 November 1828, (Gouvernements-blad van dat jaar) zullende de Algemeene Schouwing van bedoelde onderwerpen, zoo ten opzichte der Waterleidingen, Schoeijingen, Wijkletters en Nummers op de bebouwde en onbebouwde Erven, benevens de omheiningen en het schoonmaken der laatste, en wel in het bijzondere der bouwvallige Huizen, en gevaarvolle Keukens, of Stookplaatsen met primo October eerstkomende een aanvang nemen.

Terwijl op den genen welke ten dezen aanzien niet aan de door de Wet voorgeschrevene verplichtingen zal hebben voldaan, Art. 34 van bovengemeld Reglement zal worden toegepast.

Paramaribo den 30 Junij 1831.

De Inspecteur voornoemd,
M. D. TEENSTRA.

De ondergeteekenden zullen op HEDEN, des morgens ten negen uren, door en ten huize van den Vendumcester J. E. LIJONS, verkoopen:

De Negerin CORNELIA, met hare Dochter WILLEMJNTJE en Kleinkind LO-DEWIJ.

De Negerin KAAJIE, met hare Kinderen FORTUNA en FEBRUARIJ; — en

De Neger ORONTES, bekwame Delver.

Allen nog aankomende de Erven van wijlen Mr. W. P. VISSCHER.

Paramaribo den 30 Junij 1831.

C. L. G. LINCKERS qq. en privé.
JAN DE JAGER Ez. qq.

Al de genen welke deugdelijke voordeeling hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen JACOB ABENACAR, gelieve daartan ten spoedigste aangifte en betaling te doen, bij de ondergeteekende.

Paramaribo den 30 Junij 1831.

D. S. GOEDSCHALK qq.

SCHOENEN MAGAZIJN

VAN

A. J. POSNANKI.

Ontvangen per Kapt. REMKES, een nieuw assortiment Heeren Laarzen, alle soorten van Dames, Heeren en Kinder Schoenen in differente prijzen, Koussen, Sokken, gelinieerde Grootboeken, Journalen en Memorialen, O. I. Zijde en fijne witte Linnen Zakdoeken, Linnen, Franjes, en diverse Goederen meer.

Het domicilium citandi et executandi van HENDRIK ANDREAS SAMSON, is in de Hooge Straat, La. D. No. 79.

Paramaribo den 28 Junij 1831.

Kapt. J. J. BART, voerende het Nederl. gekoperd Fregat-Schip *Wilhelmina en Maria*, zal den 14 der aanstaande Maand, deszelfs Brievenzak sluiten, en de terugreis naar Amsterdam aannemen.

Paramaribo den 29 Junij 1831.

De minderjarige Cs. WM. BREET vertrekt.

Paramaribo den 30 Junij 1831.